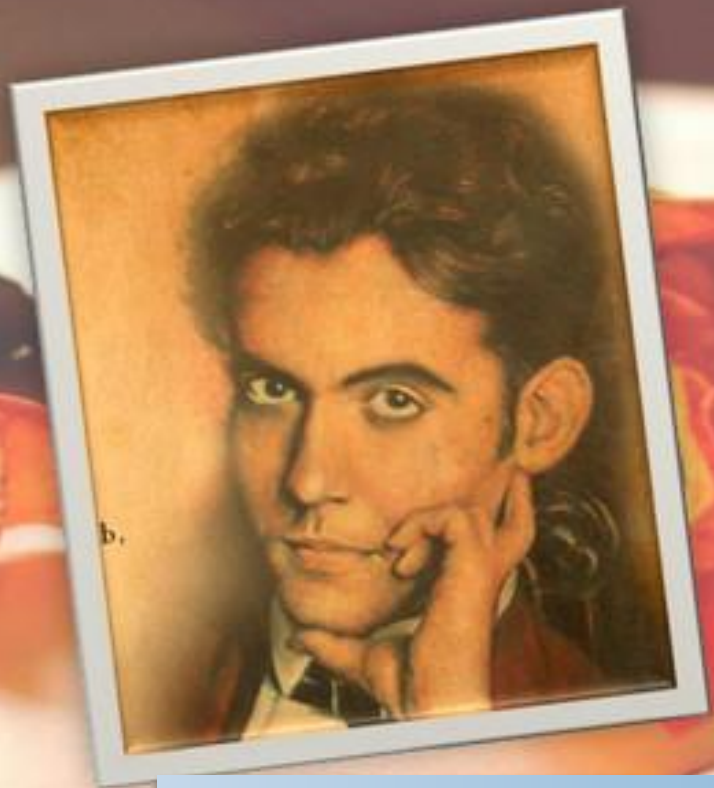

***Яскраві образи й символи у віршах
Федеріко Гарсія Лорка.
Своєрідність художнього світу поета.***

*Найбільша радість - бути
поетом. Все інше –
дрібниця, навіть смерть.
Ф.Г.Лорка*

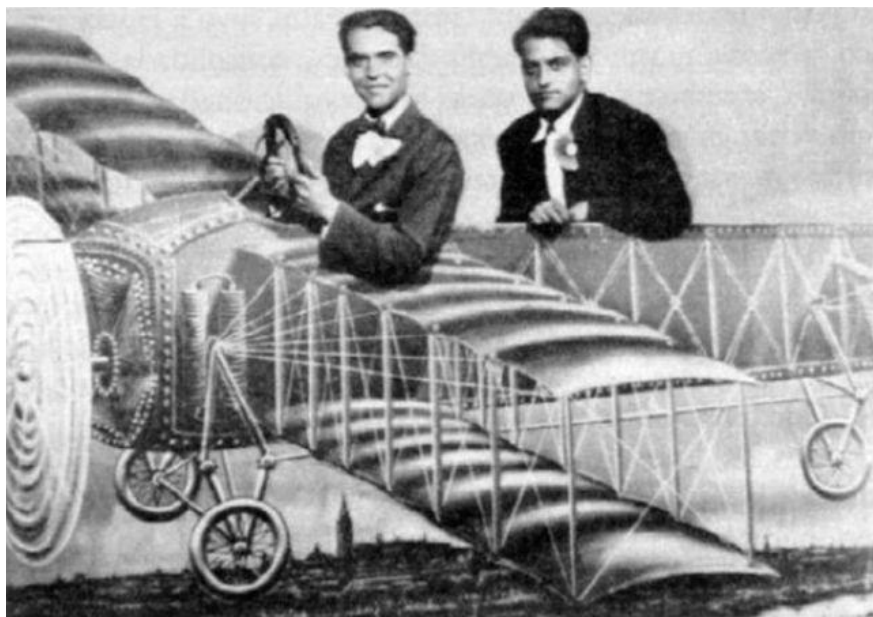
Федеріко брав участь у стародавніх ритуалах, карнавалах, народних святкових процесіях. Особливо вражала його поширена в Андалусії християнська процесія. У святий четвер опівдні, вона зупинялася на центральній площі, де всі уважно спостерігали театралізоване дійство – зустріч Христа і Вероніки. Біла хустка Вероніки, якою вона втирала скривавлене лице Сина Людського, стала одним із улюблених поетичних образів Гарсія Лорки.

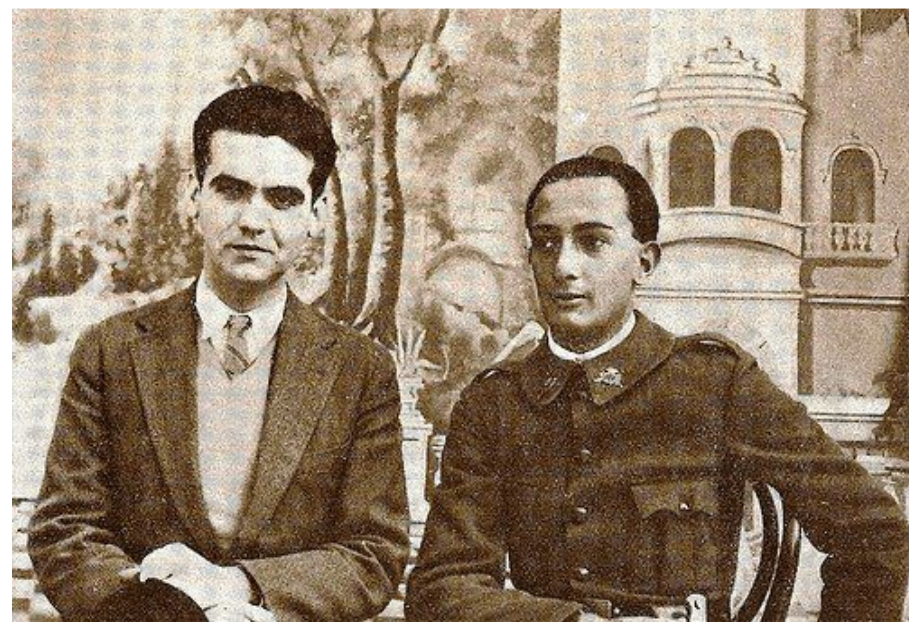
В 1919р.
Лорка
переїжджає
в Мадрид і
вступає у
вільний
інститут, так
звану
Студентську
резиденцію.

Там Лорка познайомився з Сальвадором Далі і Луїсом Бонюелем із Григоріо Мартінесом Сьєрра, директором театру «Еслава» .

Лорка із Луїсом Бонюелем

Лорка із Сальвадором Далі

На прохання Сьєрри Лорка пише свою першу п'єсу «Чаклунство метелика») і здійснює її постановку (1919 -1920).

Julián Armas
 Ely Benito
 Nuria Faveira
 Indira Lasi
 Alejandro Lafami
 Angel Ordaz
 Elio Pinedo
 Terey Pinedo
 Mónica Quintero
 Jesús Sosa

GARCIA LORCA

ASÍ QUE PASEN CINCO AÑOS

NOV 27, 28, 29 y 30
 DIC 4, 5, 6 y 7
 2008
 JUE Y VIE
8PM
 SÁB Y DOM
6PM

Intención
 Aida Solazar
 Escenografía de Dirección
 Alma Blanco
 Música Sonora
 Alexander Acevedo
 Diseño de Vestuario
 María de las Casas
 Escenografía y Iluminación
 Peco Azorin

Dirección
 Carme Portaceli

CULTURAL HIRIBOLIT
 Av. Juan German Roscio
 con Av. Jorge Washington
 San Bernardino

У другій половині 20 – х років письменник переживає духовну кризу. “Ода Сальвадору Далі”(1926), “Ода святому причастю (1928)” звучить туга за втраченою гармонією світу. У творчість письменника входить сюрреалізм, який збагачує його поетичну манеру.

**Сальвадор Далі. Листи
Федеріко Гарсія Лорці.**

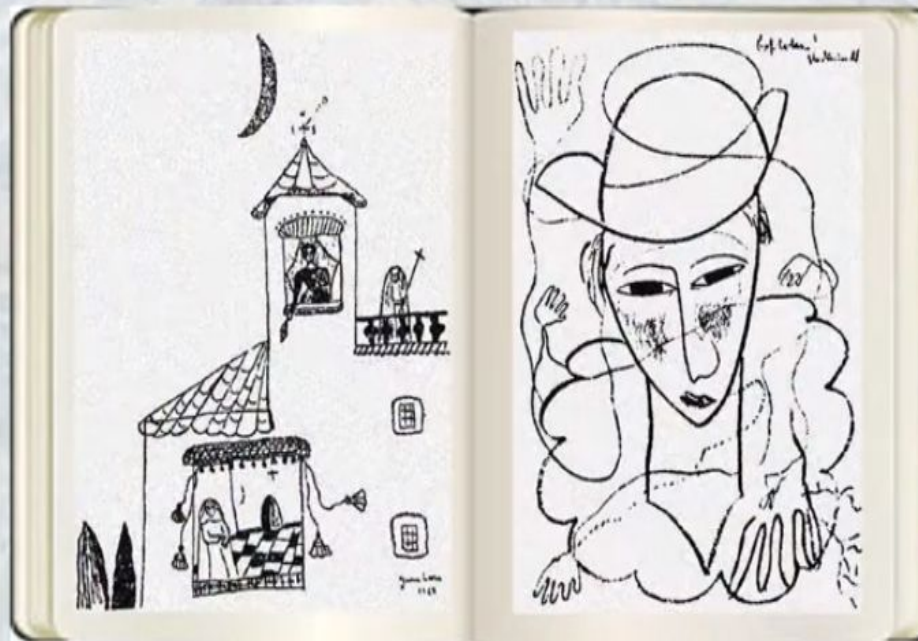
<https://ru-lorca.livejournal.com/104011.html>

FEDERICO GARCÍA LORCA

EL POETA EN LA PLATJA D'EMPÚRIES
VIST PER SALVADOR DALÍ

Сальвадор Далі
Портрет Лорки

Ф. Г. Лорка
Портрет Сальвадора Далі

Після знайомства поета із Сальвадором Далі Лорка робить спроби малювання. Малюнки його по-дитячому наївні, але й по-дитячому виразні.

16 серпня Лорку заарештували, а 19 серпня розстріляли на околиці Гранади.

Гарсія Лорка увійшов до групи письменників, що об'єдналися навколо антифашистського журналу "Octubre" ("Жовтень"). Він не приховував своєї ненависті до фашистів, брав активну участь у суспільному житті Іспанії 18 липня 1936 року в день Святого Федеріко, почався заколот фалангістів.

“На незбагненній землі Іспанії, де так гарно римуються *la muerte* і *la suerte* (смерть і доля), зацвіла така густо – чорна кривава троянда, од моторошного запаху якої стало паморочитися в голові багатьом за Піренеями. Розстріляли генія!”

І.Драч

БАЛАДА ПРО ЧОРНУ ТУГУ

Перекладач: Микола Лукаш

Клюють півні темний обрій,
ніяк сонця не знаходять;
Самотина Горова
із гори крутої сходить.
Пахне кіньми і тінями
її тіло, лите з бронзи,
груди, два курні ковадла,
круглим жалем тужать-стогнуть.
“Самотино, що шукаєш,
чом блукаєш самотою?”
“Чом блукаю, сама знаю,
що тобі до мого болю?
Я шукаю в цьому краї
саму себе, свою долю”.
“Самотино, моє горе,
коли кінь закусить повід,
заженеться з гону в море,
буйна хвиля його втопить”.
“Не кажи мені про море!
Проростає туга чорна
на оливковій землі
під зелений шепіт-гомін”.
“Ти скажи, яка ж то туга,
яка мука невгамовна,

<https://www.youtube.com/watch?v=GdVmtvYs3MY>

що з очей тобі сльозить
гіркота терпка лимонна?”
“Мечусь дома, як причинна,
з тою тугою жалькою,
волочаться долі коси
і по кухні, й по алькову.
Все на мені з тої туги
гагатом чорним холоне...
Ой льолі ж мої лянії,
ой макове моє лоно!”
“Самотино! Вмийся біло
непечатою водою,
собі серце заспокой,
може, знайдеш свою долю”.

Виразне читання «Балади про чорну тугу» Ф. Ґарсія Лорки

- ✓ Який центральний образ поезії?
- ✓ Із чим, ким він персоніфікується?
- ✓ Кінець вірша оптимістичним чи песимістичний, на ваш погляд?

Після цього до смерті генерала Франко книги Гарсія Лорки були заборонені в Іспанії.

Твори Гарсія Лорки перекладені на багато мов.

Робота зі словником літературознавчих термінів

Романс — невеликий словесно-музичний твір, зазвичай ліричного змісту, для голосу в музичному супроводі.

Газель — віршова форма ліричної поезії, що виникла з фольклорної ліричної пісні в народів Сходу в VII ст. Газель складається з кількох (не більше 12) двовіршів (бейтів). На весь вірш — одна рима, яка чергується з рядками без рими.

Касида — поширений в арабських країнах, Середній Азії, Азербайджані та Ірані жанр поезії. Це переважно урочистий ліричний вірш, подібний до оди.

Газела про темну смерть

Хотів би я заснути, як засинають яблука,
і спати десь далеко від цвинтарного гамору.
Хотів би я заснути, як та мала дитина,
що в чистім морі мріє собі розкрять серце.
Ви тільки не кажіть мені, що мертві не кривавляться,
бо рот гниє, а все водиці просить.
Навіщо мені знати, як їх мордують трави
і місяць із гадючим ротом,
що порається перед світом.
Хотів би я заснуть на час,
на час, на хвильку, на століття,
хай знають тільки всі, що я не вмер,
що є в моїх устах ще стійло золоте,
що я — маленький приятель провесняного леготу
і велетенська тінь од власних сліз.
Покрий мене над ранок покривалом,
хай пригорщами сипле на тіло мурашву;
змочи мені взуття твердючою водою,
хай клешні скорпіонячі по ній дрібочуть п?ковзом.

Бо хочу я заснути, як засинають яблука,
навчитися плачу, що від землі очистить,
бо хочу бути разом з дитиною сумною,
що в чистім морі мріє собі розкрять серце.

Перекладач: Микола Лукаш

<https://www.youtube.com/watch?v=bPCU4GvjaU>

Касида про сон під зорями

Жасмину цвіт і свіжо вбитий бик.
Поміст без краю. Мапа. Зала. Арфа. Рання.
Дівча прикинулось жасминовим биком,
а бик — то присмерк, що реве багряно.

Щоб небо та було дитям маленьким,
жасмин би мав півночі у полоні,
а бик — арену синю, без тореро,
і серце на спочинку при колоні.

Коли ж бо небо — слон здоровий,
а той жасмин — вода без крові,
а те дівча — то вітка ночі росяна
на темному безмежному помості.

Поміж жасмином і биком
чи кістяні гаки, чи люди сонні.
Всередині в жасмині слон і хмари,
всередині в бику — скелет дівочий.

<https://www.youtube.com/watch?v=GHWauviQsk>

«... коли у Лорки йдеться про Іспанію, вона для нього синонім Андалусії. Він зміг відтворити в своєму мистецтві душу іспанця з такою своєрідністю, з якою вже протягом століть не відтворював жодний інший іспанський письменник».

Іван Драч

Корені поезії Гарсія Лорки - в іспанському, точніше андалуському, фольклорі.

Казкове і буденне тісно переплітаються, створюючи неповторний образ.

«Про царівну Місяць»

внутрішнього динамізму, який створює образи, що живуть своїм життям.

Палац Насридів, Гранада

**Казкове і буденне тісно переплітається
у ліро-драматичній поезії
«Про царівну Місяцівну»,
сповнений внутрішнього динамізму, поетичного напруження.**

«Про царівну Місяцівну»

Прийшла в кузню Місяцівна
в серпанковім покривалі,
хлопчик дивиться на неї —
краса очі пориває.

Має білими руками,
аж малому серце в'яне,
вислоняє, грішна й чиста,
тугі перса олив'яні.

"Тікай, тікай, Місяцівно,
бо як вернуться цигани,
накують із твого серця
намиста й перснів багато".

"Дай я, хлоню, потанцюю,
бо як вернуться чхавале,
ти з закритими очима
лежатимеш на ковадлі".

"Тікай, тікай, Місяцівно.
Чуєш, тупотять бахмати?"
"Ну-бо, хлоню, не топчися
по білі моїй крохмальній".

<https://www.youtube.com/watch?v=3HBTdn cz4Ms>

- Битим шляхом скаче
вершник,
мов у бубон в шлях бабаха,
а вже в кузні малий хлопчик
склепив віченьки бідаха.

Гаєм їхали цигани,
мусянджовії примари.
Очі мружили набакир,
рівно голови тримали.

- А в тім гаю пугач пуга,
пугач пуга тоскно й жаско...
пливе небом Місяцівна,
за руку держить хлоп'ятко.
В кузні туж, у кузні лемент,
плачуть, голосять цигани,
а царівну місяцівну
повивають хмари, хмари

<https://dovidka.biz.ua/pro-tsarivnu-misiatnu-analiz/>

*Прийшла в кузню Місяцівна в серпанковім
покривалі,
хлопчик дивиться на неї — краса очі пориває.*

*Битим шляхом скаже вершник, мов у
бубон, в шлях бабаха,
а вже в кузні мамий хлопчик склетив
вігеньки, бідаха.*

А в тім гаю пугах пуга, пугах пуга тоскно й жалісно...

Пливе небом Місяцівна, за руки держить хлоп'ятко.

«Місяцівна»

Як підбор черевичка нагостро дзюравить стежину,
Плач конвалії гасне, його не почує земляця.
Дика панночко, гадино віща, вполюєш мисливця,
Місяцівно облесна, розмітиш довірливу спину...
Хижі сіті косою накинеш до скону, до спину,
Вистук в грудях схолоне, а сонце хіба лиш присниться.
Опівніччя уп'ється укусом у виступ ключиці...
Хай вмирає конвалія, панночка звіється димом.

Рудокоса Схимниця

ЦАРІВНА МІСЯЦІВНА

Ненадовго, бо жевріють ніжні проміння світанку
Небо землю ще бачить в обидві яскраві зіниці
Поміж них перламутром відблискують світні зірничі
Реверанс Місяцівни до Сонця зникає в серпанку
Дочекається доки вечірня заграва розтане
Доки люди підуть на гостину або вечорниці
Замилується личком своїм у люстерці криниці
Огорне покривалом зірок вигин гожого стану
Починає дивитися в хвіртки, різьблені віконця
Он, хлопчина не спить і немає ні тата, ні мами!
Він замріяно стежить як світло іде килимами
Віддзеркалюють зорі розвішані в хаті суконця
Стій-но, відьмо прозора, безстидна,
хижачко розкута!

Не чіпай юнака, забирай краще тих, хто старіші
Утікай, пам'ятають цигани візит твій торішній *
Очі пустять на персні, волосся і шати на пута
Неодмінно піду, лиш побавлю себе білим танцем
Чом ти стовпником, отроче, став і завмер
незворушно?! Обійму тебе лагідно буде можливо
задушно
Як полегшає, звіємось в небо залите багрянцем
Найпростіша зі здобичі стане примхливий Царівні
Цей циганський юнак, що батьків його продані
душі
В співробітництві з бісом отримують хліб свій
насущний Їхні внески різняться, тому і застави
нерівні
Що то діється? Руки втрачають звичайну
рухомість
Чари знищує звідкись повстала невидима сила
Це лунає зі скиту молитва про зниклого сина
Місяцівна прийшла по трофей - утікає натомість.

Марто Гейко

ПІДСУМУЄМО

ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ ФЕДЕРІКО ГАРСІЯ ЛОРКИ

- «Почуття та пейзажі», 1918
- «Книга віршів», 1921
- «Пісні», 1927
- «Перші циганські романси», 1928
- «Поема про глибоку пісню», 1931
- «Сонети про смутну любов», 1935
- «Перші пісні», 1936
- «Поет у Нью-Йорку», посмертна збірка, 1940

Вірш Федеріко Гарсія Лорки «De profundis» («З глибин») на стіні будинку в [Лейдені](#), [Нідерланди](#)

ПІДСУМУЄМО

ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОСТІ ГЯРСІЯ ЛОРКИ

Романтичний характер поезії з екзотичним підґрунтям

Глобальна метафоризація

Вплив фольклору

«Світоч поета – це суперечності»

Система багатогранних символів, які створюють підтекст

Документальна точність

Розчиненість суб'єкта у часі та просторі

Тяжінням до суму, туги і печалі

**Коли я помру,
Покладіть мене й мою гітару
В піскову труну.**

**Поховайте мене в руті-м'яті,
В миртовім гаю.**

**Коли я помру,
Прапорцем на дах мене поставте –
хай помайорю.**

Коли я помру...

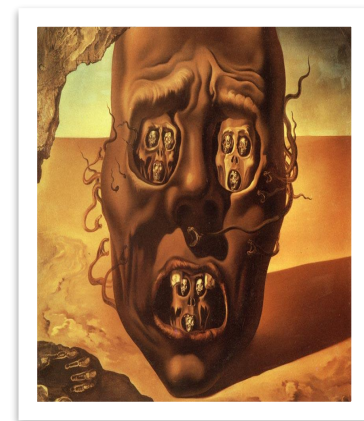
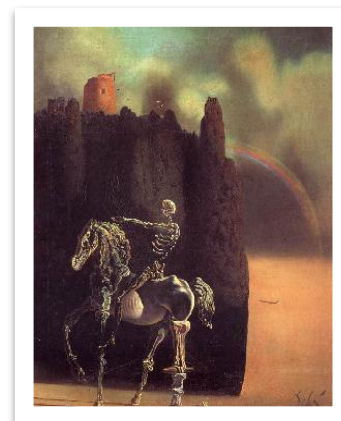
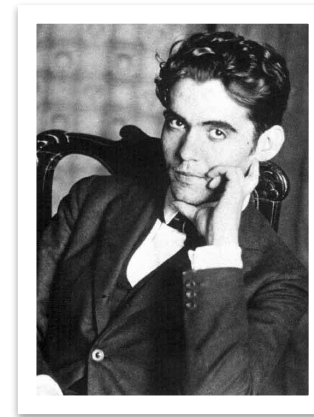

Статуя Федеріко Гарсії Лорки у Мадриді

Домашнє завдання

1 за вибором

- Порівняти вірш Ф. Г. Лорки «Про царівну Місяцівну» з одним із віршів сучасних поетів;
- Порівняти вірші Ф. Г. Лорка і С. Єсеніна;
- Порівняти вірш Ф. Г. Лорки «Романс про іспанську жандармерію» з живописом Сальвадора Далі.

С. Далі «Вершник смерті» С. Далі «Обличчя війни»